

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 200 Lel
 Félévre . . . 100 .
 Negyedévre . . . 50 .
 Egyes szám ára . . . 4 .
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lapszellemi részét illető min-
 den közlemény intézendő
 Kiadóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.
 hová az előfizetések és hír-
 detések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS.

Középeurópai nemzetközi intézet és 1928 május 6

Nem szabad meglepedkeznünk az 1928 május 6-iki évfordulóról. Mindenki emlékszik, milyen lázasan készülődtek a gyulafehérvári gyűlésre. Nemcsak a románok, de a kisebbségek s a magyarok is sokat vártak ettől a gyűléstől. Az egész ország a közélet s a közvélemény teljes megváltozását remélte ettől s a magyarok s a többi kisebbségek pedig a gyulafehérvári gyűlésen annak idején 1918-ban kimondott határozatoknak a megvalósítását, a valóraváltását. A magyarság egy része annyira a nemzetipárti politika befolyása alatt állott, hogy maga Maniu miniszterelnök is meg volt arról győződve, hogy egy esetleges választás alkalmával a magyarság legnagyobb része reá fog szavazni. A magyarság tehát, mondhatjuk, tulzott bizalommal viseltetett a nemzetiparasztpárt iránt s emiatt a legnagyobb lelkesedéssel és reménységgel nézett a nagygyűlés elé.

A gyűlés lezajlott s azután a nemzetiparasztpárt kormányra került. S a magyarság, ahogyan ezt már mások is nagyon sokszor megállapították, nagy részben csalódott ennek a kormánynak a magatartásában. A kisebbségi jogok nem részesülnek olyan tiszteletben, mint ahogyan azt az idők szelleme s a kormány jól felfogott érdeke megkívánja. Hányszor állapították meg és szögezték le, hogy a magyarságnak nagyrésze van abban, hogy a nemzetiparasztpárt most kormányon van, mert a közvéleményt nagyrészen a magyarság is előkészítette. Mindez azonban hiábavaló volt, a liberálisok által itt hagyott s tíz év alatt jól meghonosított szellemet nem lehetett egyhamar kiseperni s úgy néz ki, mintha nem is akarnák.

Nekünk ebből az egész évfordulóból az a fontos, hogy a magyarság lelkesedeti a mostani kormányért és kormányra kívánta a hatalom mai birtokosait és az, hogy ez a kormány nem áll hivatása magaslatán a kisebbségek szempontjából. Mert ezzel az évfordulóval akarjuk éppen szembeszegezni a Budapesten most megalakult Nemzetközi Középeurópai intéze-

tet, amely ma a Középeurópában lévő népek gazdasági egységéért küzd. Ennek az intézetnek a külföldiek s így a románok is levelező tagjai lehetnek, tehát nemzetközi jelleggel bír s ez nagyon fontos, mert más országokban nincsen meg a nemzetközi jellege. S ez azt akarja mutatni, hogy nemcsak szavakkal akarja az egységes Középeurópa gazdaságát megteremtteni, hanem tettel is s az összes Középeurópában lévő államok munkájának bevonásával. Ennél az intézménynél és eszménél tehát fontos az, hogy a középeurópai népek és államok egy egységet képeznek s egymásra is vannak utalva. Ki van mutatva, hogy az itt élő népeknek a szükségletét az itteni termelés teljesen kielégíti s csak az elosztásban van a hiba, hogy néhol gazdagok, máshol szegények az emberek. Mennyire tisztán állhat tehát mindenki előtt, hogy ez az eszme, ha csak politikával meg nem ölik, milyen hamar tért hódíthatna magának s hogy ennél az eszménél nem fontosak az országhatárok s az államok különfélesége vagy a népek sokfélesége. Szinte kézenfekvő a megállapítás, hogy a kisebbségek felett egy másik kisebbségi jog: az országok feletti kisebbségi jog nyer itt létet azáltal, hogy minden kis és nagy népnek egyforma gazdasági lehetőség mutatkozik.

S ez az eszme éppen itt függ össze a kisebbségek által is megemlékezendő május hatodiki gyűléssel, ahol a nemzetipártiak a maguk részére követelték a kormányt. Ha egész Középeurópában nem lesznek kisebbségi népek és államok csak középeurópai népek, amelyek egyként dolgoznak a gazdasági egységért és dolgoznak a szükséges dolgokért, akkor hogyan lehet majd gazdasági és más tekintetben különbséget tenni egy ország lakosai között? Itt tehát az idő szelleme feljebb került mint, ahogy mi vagyunk, ahol mi állunk. Egy magasabb kisebbségi helyzet eltörlése a gazdasági kisebbség megváltoztatása maga után kell hogy vonja az etnikai kisebbségek elnyomottságának megváltoztatását is. Ha a gazdasági kisebbség nyomoruságos volta visszahat a nagyobb államok és népek gazdasági helyzetére s azt károsan befolyásolja, mennyivel inkább áll ez az

egy országban élő különböző kisebbségek elnyomása esetében is. Nem lehet nem látni, hogy itt nincsen más megoldás, mint kéz a kézben együtt dolgozni az országért, annak kulturájáért, mindegyik nép a magáéért s azután az ország gazdagságáért, hogy amikor a középeurópai egységért fognak munkába hívni, országunk is egyként állhasson bele abba a munkába, amely mindnyájunk s az egész középeurópai medencében lévő népek boldog gazdagságáért fog törekedni és munkát kifejteni.

Emiatt tehát fáj nekünk a gyulafehérvári gyűlésre való emlékezés, de meg is nyugtat, mert reméljük, hogy az idő szelleme ismét visszafordítja azokat a vitorlákat, amiket a szüklátókörűség s a rosszakarat most elfordított a népek s a romániai kisebbségek javulása elől.

Kovács Károly.

A hunyadmegyei jegyzői egyesület választmányának ülése

A választmány elhatározta, hogy per utján is megvédi tagjainak érdekeit

A hunyadmegyei jegyzői egyesület választmánya május 6-án gyűlést tartott a vármegyházán Paștiu Ioan zámi jegyző, a jegyzői egyesület elnökének elnökletével, mintegy 12 tag részvételével. Az ülés a hunyadmegyei kar általános és speciális sérelmeivel foglalkozott és igen érdekes és értékes határozatokat hozott.

A jegyzőket ezentúl az új közigazgatási törvény értelmében a községi tanácsok választják. Tekintettel azonban arra, hogy 1925-től 1929 a jegyzők állami tisztviselőknek voltak minősítve, kéri a választmány, hogy az eddig is állásban lévő jegyzőket a törvény értelmében, mint más állami tisztviselőket, véglegesítsenek, illetve a mostani állásukban és helyükben erősítsék meg. Ezzel kapcsolatosan pedig kéri, hogy az összes állami éra alatt áthelyezett jegyzőket helyezték vissza eredeti állomáshelyükre s ott azokat is szintén véglegesítsék.

A második tárgy a jegyzőknek is járó indennizáció specialé után járó díjazás megtárgyalása volt. Ahogy a megyei tisztviselők kaptak mintegy három millió kétszázezer leit ezen a címen 1921-től 1929-ig, úgy a jegyzőknek is jár ez a differencia és pedig 1921-től 1925-ig a megyétől s onnan az államtól. Felterjesztést csinálnak úgy a megyéhez, mint az államhoz s ha kérésüknek nem lesz foga-

**Bárminő
Vasuti menetjegyek**

Europa bármely irányába kaphatók és külföldi utazásokhoz felvilágosításokat nyújtok. Utlevelekre vizumok leggyorsabban beszerezhetők Wagons-Lits menetjegyiroda által:

RINGLER JENŐ
 wagons-Lits képviselőjénél DÉVA,
 Str. Reg. Maria 12. — Telefon 35.

natja, minden jegyző egyenkint fog perrel élni a megye, illetve az állam ellen.

A jegyzők az állami alkalmaztatás idején állami bevételeket is kezeltek. Ezért nekik havi 300 lei díjazás járt volna. Más megyékben ezt meg is kapták, a hunyadmegyei jegyzők azonban nem, s így 5 évre visszamenőleg fogják kérni ennek a kiutalását. Egy külön küldöttséget is menesztettek Dr. Jeler Ioan adminisztrátorhoz és megkérték ennek az ügynek a kivizsgálására és a pénz kiutalására, mert, ha nem kapnának kedvező elintézetést, ebben az esetben is perrel volnának kénytelenek élni az állammal szemben. A perre annál is inkább súlyt kell fektessenek, mert ezeken a címeken a hunyadmegyei jegyzői kar mintegy 5—6 millió lei kárt szenvedett s ennek az összegnek a kiutalását semmiképpen el nem hagyja.

A jegyzői egyesület választmányának ülése ezzel véget ért. S mi a magunk részéről meg kell jegyezzük, hogy a jegyzőknek ezekben a kérdésekben igazuk van, azonban sérelmük nemcsak az, hanem községi minőségük is, mert most a község kell, hogy fizesse a jegyzőt. S ha a községnek nincs pénze, mit csinál a jegyző? Vagy honnan vesz pénzt a község? Mind olyan kérdések, amelyekre alig van felelet s ami a jegyzői kar megélhetésére nézve nem a legkedvezőbb.

Déva város 1930 évi költségvetése

Az ideai költségvetésben a város minden adóssága kifizetést nyer

Hunyadmegye ideiglenes bizottsága a közelmúltban hagyta jóvá Déva város 1930 évi költségvetését, amelyet a városi interimár bizottság állított össze. A megyei interimár bizottság jóváhagyó átirata szerint a bizottság nem sokat változtatott a költségvetésen, csupán a kisebbségi egyházaknak szóló segélyeket törölte.

A költségvetés fontosabb tételeit a következőkben közöljük:

Bevételi tételek:

Befolyt állami adó hozzájárulás	2,195.000.
Város alap	314.319.
Taxa com. (ugyanannyi, mint tavaly)	2,501.000.
Városi bérházak jövedelme	983.095.
Az állami utak fentartásáért térítés	350.000.
Múlt évi taxa comunala hátralék	600.000.
Rendkívüli bevételek	100.000.
Kaszárnya eladási ára	5,000.000.
S más kisebb alapokból, úgy,	
hogy összesen a bevétel kitesz lei	12,674.785.

Kiadási tételek, természetesen csak a nagyobbak s a fontosabbak:

Tisztviselői fizetésekre	1,551.588.
Városi nyugdíjasoknak	154.860.
Városi tisztviselők Indemnizatie fele	690.113.
Épületek fentartása (vágóhid javítás)	300.000.
Városi adó a városi vagyonokért	250.000.
Rendőrség fentart. hozzájárulás	109.440.
Városi építészeti hivatal	131.976.
Városi utcák tisztántartása	350.000.
Automata öntöző feleértéke	350.000.
Állami iskolák fentartása	300.000.
Városi egészségügyi hivatal fentart.	96.820.
Megyei kórház hozzájárulás	400.000.
Tűzoltóság fentart. hozzájárulás	130.000.
Városi állatügyi hivatal fentartása	142.438.
Közvilágítás	300.000.
Városi épületek világítása	75.000.
Utca javítása és kövezése	3,343.695.
Városi adósság teljes kifizetésére	1,876.600.
Járványkórház fentartása	80.000.
Városi szegényalapra	45.000.

egyéb kisebb tételek összesen szintén a fenti összeget teszi ki.

Van még a 212.564 leies rendkívüli tartalék-alap s ezenkívül egy külön 50.000 leies tartalék-alap, amelyhez hozzájön az egyházak törölt 75.000 leie, úgy, hogy a városnak tulajdonképpen 337.564 lei tartalék-alapja mutatkozik az ideai költségvetésben. Az egyházak segélyének törlése tehát semmiféleképpen nem indokolt.

A költségvetésben új dolog az a nagy összeg, ami a kaszárnya értékével növeli meg. Az 5 millió lei, amely lehetővé teszi a városnak egyrészt azt, hogy a Timişianánál fennálló adósságát teljesen kifizesse, másrészt pedig, hogy megvalósítsa azt az utca renoválási tervét, amit már régen terveznek. Ez pedig nem más mint a piactérnek kockakövel vagy pedig aszfalttal való újbóli bevonása.

Az épületek fentartásánál nagyobb dolog csupán a vágóhidnál egy nagyobb szobának az építése, amelyre már régen szükség volt s amely régi hiányt fog így pótolni.

Bármilyen nagy is azonban a költségvetés, hiányzik egy gőzfürdőnek a terve. Ugy látszik ehhez nagyobb pénzösszeg szükséges s a város kis keretein belül ezt bevenni egyáltalán nem is lehet. Legalább egy évet tehát megint várunk kell a gőzfürdőre.

Nem szabad elhallgatnunk azonban azt, hogy az utóbbi években ez az első költségvetés amely egyensúlyba hozza a város pénzügyeit, amelyben a város minden adósságától megszabadul. Perian Péter polgármester érdeme a költségvetésnek ez a kimagasló és közmegegyezést keltő tétele s hisszük, hogy ezentul nem fogunk ismét magas kamattételekkel találkozni, legfeljebb olyan esetekben, ha a kamattérítés rentabilis üzlettel is lesz összeköttetésben.

A törölt egyházi segélyekre vonatkozólag pedig kérjük a városi tanácsot, tárgyalja le újból, vétsse fel pótlólag a költségvetésbe s úgy terjessze fel ismét a tegnap megalakult új megyei tanácshoz. Az új tanács, reméljük, nem fogja visszautasítani ezt a jogos kívánságot.

Néhány szó a dévai városi tisztviselők lakbér ügyéről

Ilyen kérdés is van nálunk. S nem is olyan nehéz kérdés. Adva van a hasonló minőségű tisztviselők lakbére s hozzá kell paszítani a dévai városi tisztviselők lakbérét. A megyei tisztviselőknek külön összegben van megszabva a lakbére, ha nőtlen, ha nő, ha gyermekes. A városi tisztviselőknek pedig az alapfizetésnek a 15—20, illetve 25 százalékát adják lakbér címen. Adták eddig. Mert most jön a változás.

Január elsejével az új törvény az összes járulékokat alapfizetésnek deklarálta. Tehát nem volt többet ez vagy az az emelés, vagy külön járulékok, indemnizatie specialé satöbbi, hanem csupán fizetés, lakbér és családi pótlék. Most tehát a városi tisztviselők alapfizetése megnőtt s mivel ez a rendelet a lakberről egyáltalán nem tesz említést, nyilvánvaló, hogy a 15—20, illetve 25% most már ezután az új fizetés-alap vagyis a megnövekedett fizetés összege után jár.

Ez a legtermészetesebb dolog a világon s a városnál már ki is kellett volna, hogy utalják a tisztviselőknek. Egyelőre azonban nem tették, ugylátszik, a miniszteről akarnak utbagazítást kérni. Pedig a rendeletek világosan és minden kétségen felül beszélnek. Véleményünket alátámasztja még az is, hogy a katonasághoz is ugyanilyen rendelet érkezett s ott a lakbért már az új magasabb fizetési alap után folyósítják.

A magasabb lakbért a tisztviselők tehát mielőbb meg kell, hogy kapják, annál is inkább, mert a megyei tisztviselők lakbérevel körülbelül megegyezik a felemelt lakbér.

A romániai Magyar Földhitelintézet alakuló gyűlése

Május 1-ére hívták össze az alapítók a Magyar Földhitelintézet részvényeseit, hogy a romániai magyarság közgazdasági életében annyira fontos intézmény sorsáról végérvényesen határozhassanak.

A Kolozsvári Takarékszövetkezet tanácskozó terme d. e. 10 órára zsufolásig megtelt a részvényesek képviselőivel s találkát adott az erdélyi közgazdasági közélet minden jelentős tényezője, intézménye, hogy kivehesse részét áldozatos szívről az építő, alkotó munkából.

Gyárfás Elemér, a Bankszindikátus elnöke — ki fáradhatatlan lélekkel dolgozott hónapokon át a létesítendő intézet érdekében, — nyitotta meg a közgyűlést s mindjárt a tárgysorozat feldolgozásához látott.

Összeszámolták a lejegyzett részvényeket, melyeknek száma 27000 és tizenhárom félmillió összeget tesz ki. A lejegyzetlen hat és fél milliót egybegyűltek és alapítók közül negyvenen nyomban szindikátusi alapon átveszik s így az elnöklő Gyárfás Elemér boldogan enunziálhatja az eredményt, hogy a romániai Magyar Földhitelintézet létesítéséhez a törvény által megkívánt 40,000 részvény, vagyis a szükséges huszmillió leu együtt van.

További pontja volt a tárgysorozatnak az elnökség, igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.

Alapítók hatos kandidálóbizottságot küldöttek ki, akik úgy döntöttek, hogy az elnöki tisztséget jelen alkalammal nem töltik be; ügyvezető elnöknek Gyárfás Elemért jelölték, míg az igazgatóság tagjai az alábbiak lettek:

Dr. Abrudbányai Ede, gróf Bethlen Bálint, dr. Betegh Miklós, Bürger Albert, Borbély Kálmán, dr. Gaal Alajos, dr. Gyárfás Elemér, dr. György József, báró Jósika János, gróf Tisza Kálmán, dr. Sándor Béla, gróf Bánffy Miklós, Szász István, dr. Kölcsei Ferenc, dr. Szentiványi József, báró Solymossy Tibor.

Felügyelő bizottság elnökévé Urmánczy Jeromost, tagjaiul pedig Szentiványi Gábor, Török Bálint, dr. Alföldy Pál, Pekri Géza, dr. Szoboszlay Lászlót választották meg.

A cég bejegyzéssel ügyvezető elnök bizatott meg, ki mellé alelnöknek báró Jósika Jánost választották meg.

Az intézet átmeneti finanszírozását a Transsylvania bank vállalta, melynek képviseletében Szász István az E. G. E. elnöke bejelentette, hogy minden munkát teljesen díjtalanul és önzetlenül vállal az intézet.

Szász István bejelentése után felolvassák a Transsylvaniaival kötött megállapodást, melyet egybegyűltek széles és alapos megvitatás után elfogadtak.

Rátérnek a tárgysorozat utolsó pontjára az alapszabály megszerkesztésére, melyet legnagyobb körültekintéssel és nagy türelemmel végeznek el.

Délután 2 órára ér véget a nagyjelentőségű gyűlés.

A munka legnehezebb részén túl van a Földhitelintézet ügye s most a záloglevelek elhelyezésén fáradozik az elnökség és a melléje csoportosuló igazgatóság.

Reméljük, hogy őszre itt lesz az olcsó, külföldi törlesztéses kölcsön, melynek áldásaiban a hunyadmegyei magyar gazdaközönség is részesülni fog aszerint, mint a jegyzésből ki vette vagy fogja venni a részét.

Reschner Gyula

a kolozsvári álmodozó művészember Déván

Furcsa ember volt május hetedikén Déva városában. Reschner Gyula, a kolozsvári művészember, a híres heliogravűrös érkezett Kolozsvárról biciklivel Dévára. Negyven év körüli markásvonású férfi, akit a háború s az azt követő hosszú hadifogság viselt meg, de csak látszólag, mert lelkében ott él a minden szépségek utáni örök vágyakozás, az anyagiakon való felülemelkedés, az igazi művészetek megbecsülése, a művészi érték és szépség átéltése. Igazi művész ember, minden klickéken és csoportosulásokon felül, szabad, mint a madár s emiatt ennivalója is csak annyi, mint a természet madaráé.

Heliogravűrjei csodálatos szépséget bontanak a szemlélő szemei elé. Hasonló a rézkarchoz, azonban üvegre karcollják a képet s onnan fényérzékeny papirosra sokszorosítják. Alsóíjari román templom, hadi fogoly emlék, ládabörtön, a brassói fekete templom és bástya, s egy csomó exlibris nagyszerű kompozíciója s még jobb kidolgozásban teszi változatossá a hirtelen magával hozott albumot, amelyben a különböző hírlapi kritikák és megemlékezések is helyet foglalnak.

Ez a Reschner nemcsak grafikus, festő és rajzoló, mert portrét bárkinek 8 perc alatt rajzol, hanem szenvedélyes műgyűjtő. Hogy miket gyűjt? Mindent. Régi újságoktól kezdve, gazdasági és irodalmi vonatkozású újságcikket, híres emberek tollából Trockijtól és Lenin-től meg Lloyd Georgétól. S más egyebeket: autogramokat, dedikált könyveket. Ahogy ő mondja majdan, halála után, egy nagy muzeum anyagává váljanak az általa gyűjtött dolgok.

Most Aradra ment eladni a dolgait. Visszajövet csütörtökön kiszáll Déván s négy olajfestményét fogja kisorsolni. Egy sorsjegy ára 20 lei lesz s ugyanakkor heliogravűrök, exlibrisek és portrék is kaphatók lesznek. Felhívjuk a nagyközönség figyelmét erre a művészemberre, aki Erdélyben ma szinte páratlan. Egyedüli az ő lelkesedésében és egyedüli az ő olcsóságában és mondhatjuk szegénységében. Ismerjük meg tehát lelkét és alkotásait.

— Athenaeum könyvek újabb számai s más újdonság állandóan raktáron V. Lauffernél.

Hölgyek figyelmébe!

**Az e hó 13-i országos dévai
tavaszi vásáron 1-ső sor,
1-ső sátorban kipakolunk.**

Kérjük t. vevőinket vásárlásaikkal bennünket felkeresni szivesek legyenek.

**Hozunk női felöltőt, szövet és
selyem ruhákat a legfinomabb
ízlésben feltűnő olcsó árakban.**

Tisztelettel:

Victoria női confectio
ARAD,
a Dáciával szemben.

78

1-1

HIREK

— **A május 10-iki nemzeti ünnep programja.** Ma, szombaton ünnepli meg Románia az egyesülés nagy ünnepét. Ez alkalommal Déván is a szokásos ünnepeket fogják megtartani. Délelőtt a piactéren Istentisztelet lesz, amely után Duma Iekész és Dimitriu tábornok fog beszédet mondani. A diszfelvonulás után pedig 12 órakor fogadtatás lesz a prefekturán. Délután a népkertben 4 órai kezdettel lesznek nagyszabású ünnepek és délután 6 órakor a színházban. Este fél 9 órakor fáklyásmenet.

— **Májusban nagy parkünnepély lesz a kosztetiek javára.** A kosztetiek felségélyezésére, mint mult számunkban megírtuk, Dr. Oncu Iacob prefektus elnökletével egy bizottság alakult. Dr. Oncu Iacobné kedden délután 5 órára mintegy 30—35 urileányt hívott össze, amikor is megbeszéltek azokat a módosítókat, ahogyan a gyűjtést és annak sikerét biztosíthatják. Elhatározták, hogy a tombolát parkünnepély alkalmával fogják megtartani a Népkertben, mert így sokkal több jövedelemre számíthatnak. A parkünnepélyt május hónapban akarják megtartani a városi Népkertben. Az előkészületek már nagyban folynak s a jótékony célra való tekintettel, hisszük, hogy nagysikerű is lesz.

— **Vasárnap nyitva lehetnek az üzletek.** A szombati nemzeti ünnepre s a vasárnapi vásárra való tekintettel vasárnap az üzletek egész nap nyitva lehetnek. A dévai iparkamara vezetősége interveniált is ebben a tekintetben a rendőrkveszturánál, ahol a nyitvatartást engedélyezték.

— **Népkerti vendéglő megnyitása.** Értesülésünk szerint a népkerti vendéglő ma, szombaton a jelenlegi bérlő szakszerű vezetése mellett megnyílik Olcsó árak és jó konyha vezetésével a közönség teljes megelégedését óhajtja elérni.

— **Repülőállomás Déván.** A Dévához csatolt Szántóhalmán a Bukarest-Budapest-Bécsi repülőjárat részére repülőállomást szándékoznak létesíteni. Tekintettel arra, hogy kiszajátható föld ezen a helyen nincsen, a repülőállomás céljaira rendes napiáron fogják megvenni a szükséges mintegy 600 hold földet. A repülőállomás helyére vonatkozólag hírszerint még nem lehet tudni, Dévának mindenesetre érdeke, hogy a városhoz minél közelebb legyen. Ezzel kapcsolatosan egy pilotaszázad is fog állandó szolgálatot teljesíteni Déván.

— **Uj hivatalos órák a prefekturán.** A prefekturán Dr. Oncu Iacob prefektus május 5-től kezdődőleg a hivatalos órákat megváltoztatta és pedig úgy, hogy ezentúl délután nem lesz munkaidő, hanem egyfolytában reggel 8 órától délután 2 óráig. A délutáni munkaidőt csupán a választások miatt vezették be.

— **Oltások és újraoltások a városnál.** A városi egészségügyi hivatal 207—930 számú hirdetésében következőket közli: Az oltások és újraoltások folyó évi május hó 22-24-ig (csütörtök-szombat) a városháza tanács termében (3 szám) naponta 3—5 óráig tartanak. Oltásra kötelezettek: az összes 1929 év folyamán született gyermekek, és az utóbbi 5 évben szülöttek, kik oltásra még nem jelentkeztek, vagy eredménytelenül lettek beoltva. Ujraoltásra minden 6—13 év közötti gyermek köteles jelentkezni. Azon szülők, kik gyermekeikkel oltásra vagy újraoltásra nem jelentkeznek, a „Legea Sanitară“ 65 §-a értelmében lesznek megbüntetve.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A dévai róm. kath. egyházközség folyó évi május hó 18-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya a Státus világi képviselőjének megválasztása.

— **Iparos dalárda kirándulása.** F. hó 25-én d. e. 8 órai kezdettel a dévai iparos dalárda nagyszabású kirándulást rendez a zsebi erdőbe.

— **Teljesen kifizették a kaszárnya árát.** Megírtuk, hogy Perián polgármester a mult héten Bukarestbe utazott a kaszárnya árának felvételéért. Az ügyet sikerült is elintézni néhány nap alatt s a még hátralékban volt összeget felvenni, úgy, hogy az 5 millió most már teljes összegében ki van fizetve.

— **Friss moziszínész levelezőlap újdonságok érkeztek Laufer könyvkereskedésében Déván.**

— **Hátszeg vezető nélkül.** Megírtuk, hogy a hátszegi városi tanács Savu Victort választotta meg polgármesternek. Azonban az új agilis polgármester állását még nem foglalta el, mert Sánzian volt képviselő a választást megfellebbezte s addig Vaşinca volt prefektus és hátszegi közjegyző vezeti az ügyeket. A polgármester tehát még nem vette át hivatalát, ami a városnak feltétlenül kára.

— **Uj telefonhuzalokat helyeznek el a megyeházán.** A megyei építészeti hivatalnál most készítik a terveket az új telefonhuzalók elhelyezésére s az aparátusok elhelyezésére is. A hivataloknak most állandó helyet fognak biztosítani.

— **Megfeledeztek egy dévai mérnökről.** Január elsejével az államépítészeti hivatal két részre osztották, államira és megyeire. Ez alkalommal a tisztviselők is két szakaszba osztották, azonban Petreu Cornél mérnököt, aki már négy éve van az államépítészeti hivatalnál, sehová sem osztották be, mert egyszerűen megfeledeztek róla s így négy hónapig fizetést sem kapott. A mérnök utánjárására a napokban körrendelet érkezett a megyei hivatalhoz, amelyben arról kérnek felvilágosítást, hogy Petreu mérnök tulajdonképpen hol teljesít szolgálatot, hogy a fizetését kiutalhassák. Így remélhető, hogy a mérnök nemsokára fizetését is meg fogja kapni.

— **Kényszeregyezés Hunyadmegyében.** Belea János jónévű boicai kereskedő kényszeregyezést kért maga ellen. A március 29-én megtartott hitelezői gyűlés elfogadta a felajánlott 50%-os kiegyezést, amit a dévai törvényszék május 3-án meg is erősített, úgy, hogy a kényszeregyezés most már jogerős.

— **A hátszegi Sportklub nagy tevékenységet fejt ki.** Megírtuk, hogy Hátszegen Savu Victor választott polgármester elnökletével új sportklub alakult. Ez a sportklub a legnagyobb közönség és nemtörődömség ellenére is már eddig is nagyon szép tevékenységet fejtett ki. A bánáti uton egy négyholdas sporttelepet épít, ahol a footballpályát most szántották fel hengerelik s ezenkívül két szép tennispályát építettek, úgy, hogy télen a kettő között elfolyó patakából vízzel áraszthatják el és így korcsolyapályául szolgálhat. Vettek ezenkívül 11 új footballdresszt, 11 cipőt, két lapdát s a footballtréningek is már megkezdődtek. A klub a Riu Maren lévő nagyszerű strandot is átveszi s most folynak a tárgyalások a strandhoz vezető utra a járatok beállítása végett. Az új pályamunkálatokat Fáy Kálmán sportelnök vezette s úgy neki mint Savu elnöknek meg nem becsülhető érdemei vannak az új klub fellendítésében. A tagok száma egyre nő, úgy, hogy teljes bizonyossággal mondhatjuk, hogy a hátszegi sportklub szép tevékenységnek néz az idén elébe.

— **Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást, és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“ keserűvizet.** Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta haszajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Üzlet átvétel.** A Regina Maria 17 szám alatt levő „Carmen“ illatszertárt átvettem. Raktáramat a legújabb külföldi és szezon újdonságokkal gyarapítottam. Parfümök, kölnivizek puderek és minden fajta pipere cikkek nagy választékban. Mélyen leszállított olcsó árak. Kérem a közönség szives pártfogását. Nagy Zoltánné sz. Csulay Vilma. 1-1

— **Közgazdasági hírek. Gabonapiac: Buza.** Kinálat van, piacra bőven kerül ára minőség szerint 5—5.20 kilónként. Készletek gazdáknál még bőven vannak, de az ár alacsonyúsága miatt, csak a legszükségesebbek elintézésére szolgáló pénzek befolyására hoznak a piacra. Tengeri. A vetéssel kapcsolatosan egy kissé szilárd volt, most újra visszaesett. Ára 65—70 nagy vékánként. Készletek, még tavalyelőtti termésből is bőven vannak, úgy, hogy szilárdulásra semmi kilátás, csak abnormalis időjárás esetén. Vetőmagok piaca lezajlott, itt is horribilis veszteségek érték a mezőgazdákat, mert a tervezett 35—40 lejes löhere magért, alig lehetett többet mint 17—18-at elérni.

— Elmarad az idei fiúmei nemzetközi vásár. A dévai iparkamara 1598—1930 számú átiratában értesít, hogy az augusztus 9—24 között megtartandó fiúmei mintavásárt az idén nem fogják megtartani.

— A szülők gondatlanságából megégett egy kisleány. A Kőrösbánya melletti Alsólunkoj községben történt, hogy egy gazdálkodó otthon hagyta 5 éves kisleányát, aki a sütőkemencében lévő tüzzel játszani kezdett s megégett. Olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy aznap éjjel belehalt sebeibe. A vizsgálatot megindították.

— Egy éjjel három betörés Vulkánban. Az elmúlt vasárnap este Vulkánban három betörés is történt. Maczalik társulati munkás házába hatoltak be, onnan csupán a férfiruhákat vitték magukkal. Ugyancsak vasárnap éjjel egy társulati munkástól egy csomó élelmet és ruhát vittek el s kopogtattak egy özvegyasszonynak is a házában, azonban az nem nyitván ajtót, a házat fel akarták gyújtani, ami azonban nem sikerült. Végül egy társulati írónknál akart a titokzatos látogató látogatást tenni, azonban a fiatalember revolverével megugrasztotta. Valószínűnek tartják, hogy a három betörést ugyanegy ember követte el, mivel mindegyik más s más időpontban történt ugyanazon az éjszaka.

TAVASZI GYERMEKJÁTÉKOK

Homokjáték, kertiszerszám, karika, lepkefogó, gummi állatok, ugyszintén

friss tenniszlabdák és gummi játszólabdák

megérkeztek és jutányos áron kaphatók

V. LAUFER könyvkereskedésében, DEVA.

Gyári lerakat!

„ELBE“

harisnyaházban
eredeti
gyári áraból

20%
engedmény!

Csak pár napig.

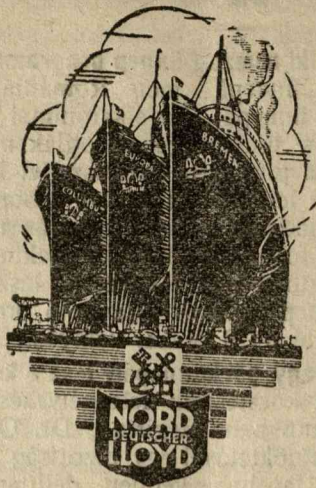
„ELBE“

harisnyaház
Déva, főtér.

Gyári lerakat!

Harisnya, keztyű, selyem fehérnemű, gyermek trikók, fürdőruhák.

Mindenféle kötött drukk legújabb udárszökevény.

Norddeutscher Lloyd Bremen
— F. Missler S. A. R. —

Express-szolgálat a következő nagy kikötőkből:

Bremen Cherbourg Southampton
(Németország) (Franciaország) (Anglia)

a következő híres gyorsgőzhajókkal:

„BREMEN“, „EUROPA“, „COLUMBIA“
az Amerikai Egyesült Államok felé.

Szabályos hajóközlekedés Kanadával, Argentínával, Brazíliával, Uruguay-jal, Kubával, Auszállával.

Szervezett világtúrázások, u. m. kéjutazások a sarkvidékekre, a Földközi tengerre stb.

Részletes, szakszerű felvilágosításokat adnak:

A központ: **Bukarest**, II. Calea Griviței No. 23.

FIÓKOK: **Timișoara**, Str. Ion C. Brătianu No. 5. **Arad**, Bld. Reg. Ferdinand No. 65. **Cluj**, Calea Reg. Ferdinand No. 145. **Cernăuți**, Str. Ion C. Brătianu No. 3.

Eladó malom, tejgazdaságnak alkalmas telekkel, azonnal beköltözhető H. Á. Z. telekkel, korszerű üzlethelyiséggel, gazdasági épületekkel és 11 hold kitértő termőfölddel.
Burjánfalván, forgalmas uton.
Cím a kiadóhivatalban. 1-3

Uj és használt, de teljesen jó karban levő elsőrendű márkájú **írógépek kaphatók** és pontos szakszerű javítást **jutányos áron vállal**
V. LAUFER
könyvkereskedése, DEVA.

Eladó szabadkézből özv. Gábor Istvánné ingatlan hagyatéka üzleti berendezéssel **Solymoson.**
Értekezni lehet a kiadóhivatalban. 2-3

Vennék egy jó karban levő kisebb **jégszekrényt.**
HÖNIG, Str. Cuza Vodă 4 szám.
(Székely-utca.) 1-1

Kerttulajdonosok figyelmébe!
A legnemesebb és legszebb nyári virágok a pompás **disz-GLADIOLUS-fajok** a mai tenyésztési tökéletességükben.
Most van az ültetési idejük
Szállítok az ország bármely postaalomására utánvétellel, csomagolást és bérmentesítést beleértve:
10 gumó 10 fajban 120 Leiert
50 „ 10 „ 500 „
100 „ 20 „ 800 „
Ezen pompás diszfajokon minden kerttulajdonosnak élénk öröme lesz. 1-3
MÜHLE ÁRPÁD kertészeti telep, **TIMIȘOARA.**

Hirdessen a Déva és Vidékében

Miért használjon minden beteg és egészséges **RÁDIUMOT!**
Mert természetes háziszor, gyógyhatása páratlan és napi munkájában nem zavarja.
A valódi St. Joachimsthal Rádiumpárnácskát **„RADIUMCHEMA“-t** világhírű orvostanárok és klinikák ajánlják, így:

Wieni Klinika Belgyógy. oszt., Wieni Klinika Bőrgyógy. oszt., Wieni Allg. Krankenhaus Rádiumintézet,	Dr. Wellisch, a b-pesti Szt. István kórház orvosa, Dr. Lazarovits, egy. tan. B-pest, Dr. Ráskai „ „ Prága, Dr. Kucsera „ „ „ „ Dr. Tomanek „ „ „ „ Dr. Markl egy. tan. St. Joachimsthal Dr. Pirchan „ „ „ „ Dr. Bothe egy. tan. Berlin,	Dr. Weinberger egy. tan. Wien, Dr. Hochsinger „ „ „ „ Dr. Fernau „ „ „ „ Dr. Husa „ „ „ „ Dr. Hanke „ „ „ „ Dr. Mandl „ „ „ „ Dr. Bauer „ „ „ „ Dr. Stejskal „ „ „ „ Dr. Schüller „ „ „ „
--	--	---

Gyógyhatását az orvosi tudomány a következő betegségek esetében állapította meg és a legjobb eredménnyel próbálta ki:

Rheuma, Köszvény, Ischias, Vese, Epe, Lép, Máj, Neuralgia, Neurasthenia, Migrén, Mindennemű fejfájások, Gyomor, Izületi gyulladások, Gennyes folyamatok, Fertőző betegségek, Bőrbetegségek, Sömör, Furunkulusok, Gyulladásos folyamatok, Korai öregedés, Érelmeszesedés, Vércsejénység, Női bajok, Cukorbetegség, Tüdőbaj, Asthma, Bénulás, Sápék, Hasi vízkór, stb. stb.

A valódi St. Joachimsthal **„RADIUMCHEMA“-t** beszerezheti, ugyszintén részletes és ingyenes felvilágosítást nyerhet:

Körzetképviselőt:
Sámuel Mátyás, Deva Str. Regina Maria 16.
Sibiu: Str. Reg. Carol I. Lugoș: Wilhelm Cséry.

Romániai vezérképviselőt:
Révész Ignác, Arad Str. Consistorului 31.